

AF LARS BØDKER
CHEFKONSULENT
SEGES INNOVATION

STØTTET AF

Kartoffelafgiftsfonden

PFAS-situationen – udsigten til alternative midler

Siden Miljøstyrelsen udsendte rapporten TriFluPest – Trifluoreddikesyre (TFA) fra pesticider i december 2024, har der være usikkerhed omkring registreringen af de pesticider, som nedbrydes til TFA. For kartoffeldyrkning omfatter det i første omgang fluazinam (Shirlan Ultra, Banjo 500 SC, Signal 500 SC), fluopyram (Propulse SE 250) og flonicamid (Teppeki).

TFA er indeholdt i fx køle- og smøremidler til jordvarmeanlæg, aircondition, flammehæmmere, imprægneringsmidler til tøj og møbler og kan afsættes som diffus tilførsel fra atmosfæren via regnvand til både dyrket og udyrket jord alle steder på kloden.

Miljøstyrelsen har formodning om, at der dannes trifluoreddikesyre (TFA) fra fluazinam, fluopyram og flonicamid. TFA er persistent (svært nedbrydelig) med en vurderet halveringstid på mere end 1.000 dage, hvor grænseværdien er 180 dage. TFA er desuden en kraftig syre, der opløses i vand og forventes ikke at binde sig nævneværdigt til organisk stof, hvilket fører til risiko for, at TFA ender i grundvandet. Miljøstyrelsen har udsendt en parts-høring, hvor ejerne af aktivstofferne har mulighed for at give indsigelse overfor Miljøstyrelsens vurdering. Det forventes, at Miljøstyrelsen senere træffer endelig afgørelse, hvorvidt registreringen af de ovennævnte pesticider skal trækkes tilbage eller om de fortsat kan anvendes – eventuelt i en mindre anvendelse.

Men uanset udfaldet er det kritisk for dansk kartoffelerhverv kun at kunne tilgå få plantebeskyttelsesmidler og dermed få virkemekanismer. Dette øger risikoen for en accelereret udvikling af resistens overfor de tilbageværende plantebeskyttelsesmidler, både når det gælder kartoffelskimmel og kartoffelbladplet.

Kartoffelskimmel og -bladplet skal forebygges

Kartoffelskimlen er en af de mest aggressive plantesygdomme, hvor der indenfor en ganske kort årrække er konstateret resistens overfor tre af de fem tilbagevæ-

rende aktivstoffer i Danmark (fluazinam, oxathiapiprolin og mandipropamid). Det er derfor helt afgørende, at der er forebyggende svampemidler med forskellige virkemekanismer til rådighed, som kan kombineres med resistente sorter

BJ-Agro ...vi vil gøre en forskel

OPTIMER UDBYTTEL I kartoffelmarkerne med planteanalyser og intelligent gødskning

Planteanalyser og PlantPortal® fra BJ-Agro giver dig et databaseret overblik over markens næringsstofbehov og er dermed grundlaget for intelligent gødskning. Giv afgrøden det, den behøver – hverken mere eller mindre.

Få mere for mindre med letoptagelige gødninger fra Flex Fertilizer

- Flex N-18 med mikroer
- Flex bladfosfor
- Flex bladkali

KONTAKT

Niels Peter Olesen, tlf. 2013 5030
Knud-Ove Hansen, tlf. 4018 5508

FØLG OS

BJ-AGRO

www.bj-agro.dk

for at undgå store tab som følge af primært blad- og knoldskimmel. Der er derfor igangsat et intensivt arbejde med at finde alternative midler, som kan kombineres med de tilbageværende midler i en effektiv anti-resistensstrategi.

I Landsforsøgene afprøves i 2025 ni alternative midler, hvoraf nogle midler er gamle midler, som tidligere har været anvendt til at forebygge kartoffelskimmel i Danmark. For disse midler er der ofte omfattende data bag ved produkterne, mens der for andre midler mangler større eller mindre datapakker, som kan dokumentere en sikker anvendelse. Dette kan dog tage længere tid.

Kartoffelproduktionen i Danmark er karakteriseret ved et meget åbent og tæt samarbejde indenfor forskning, rådgivning og industri samt en god dialog til

politikere og myndighederne. Dette er også vigtigt, for der skal findes hurtige alternative løsninger, hvis vi fortsat skal kunne forebygge nogle meget omstillingsparate sygdomme i kartofler.

Både kartoffelbladplet (øverst) og -skimmel (nederst) vil blive vanskeligere at bekæmpe ved en begrænsning i antallet af aktivstoffer.

WEKOAGRO
MACHINERY

Righoldigt sortiment med fokus på kundetilpassede løsninger

AFTOPPERE

OPTAGERE

Claus E. Holm
Produktspecialist
+45 41 87 93 13
ceh@wekoagro.dk

Søren Ø. Christensen
Salg i Midt- og Nordjylland
+45 23 22 64 02
soc@wekoagro.dk

Kristen Y. Pedersen
Salg
+45 51 16 17 83
kyp@wekoagro.dk